

[Christmas Møller.]

at Privatskolen er vanskeligere at kontrollere, er der ikke ringe Hold i.

Vi vil da fra den konservative Rigsdagsgruppens Side, under Hensyntagen til de Betragtninger, jeg her har anstillet, gaa ind i Udvalgsarbejdet og ikke afvise, at Modstandere kan lade sig omstemme, i Haabet om at finde en Ordning imellem de forskellige Anskuelse hvilende paa den urokkelige Hovedbetragtning, at kun paa det frie Grundlag kan der bygges i Danmark.

Vi kan naturligvis tiltræde den foreløbige Lov Nr. 98 om Forlængelsen af den nugældende Ordning — den fra den 21. December — for et Kvartal. Men vi vil forbeholde os for det Tilfælde, at Forhandlingen skulde forme sig saaledes, at det bliver nødvendigt at have længere Tid til Raadighed, da at henstille til Undervisningsministeren, i Overensstemmelse med hvad der er sagt i Kommissionsbetænkningen, at den nugældende Ordning forlænges mere end dette Kvartal, saaledes at der gives den fornødne Tid til den endelige Afgørelse.

Nørlund: Der er jo ingen, der vover helt at skyde den Tanke fra sig, at de Erfaringer, som Krigen og Nazismens Periode har givet os, ogsaa kræver Ændringer i vor Mindretalspolitik, men der er naturligvis Forskel paa, hvor stærkt et Indtryk disse Aar og Begivenheder har gjort. Det gælder paa mange forskellige Omraader, og det gælder ogsaa for Sønderjyllands Vedkommende. For mange har alt dette jo kun været en ubehagelig Episode, en ond Drøm, som man vaagner op af paa ny; for andre har det været en dybtgaaende baade menneskelig og politisk Lære, som i al sin Forfærdelighed har aabnet Vejen for Erkendelsen af meget vrangt og har skabt en Vilje til at bygge op paa ny, saa lignende Ting ikke sker igen. Man maa her huske paa, at Sønderjyderne oplevede baade Nazismens Vækst og Krigen paa en ganske særegen Maade, en Maade, som i mange Henseender skabte større Bitterhed.

Det er rigtigt, hvad der er blevet sagt tidligere her i Dag, at Mindretalslovgivningen af 1920 var en udstrakt Haand fra den danske Befolknings Side, ikke alene fra Befolkningen i det gamle Land, men ogsaa fra den sønderjyske Befolkning, og det er ogsaa rigtigt, at dengang man tilsluttede sig denne Politik, var der næsten fuldstændig Enstemmighed derom i den danske Befolkning; men saa meget dybere har Skuffelsen ogsaa været i Sønderjylland, da de tysksindedes store Flertal slog ind paa Nazismens og Illoyali-

tetens Vej. Men det betød jo ogsaa meget, at man paa de Dage, som er blevet baade store og bitre for os, Datoer som den 9. April og den 29. August, saa det tyske Mindretal — store Dele af det — bære Vaaben imod det danske Folk. Selve det Forløb, Frihedskampen havde i denne Landsdel, hvor der bl. a. skete det særlige, at Landbefolkningen i større Grad maaske end i den øvrige Del af Landet tog Del i den, selve den Maade, den formede sig paa, var i høj Grad præget af den Vanskeliggørelse, som det betydelige nationalt usikre, illoyale Islæt betød, og som ikke glemmes saa forfærdelig let igen. Det er min Opfattelse, at der blandt den altovervejende, sundt tænkende Del af den sønderjyske Befolkning ikke findes nogen indbildsk Patriotisme eller lign. som Følge af disse Begivenheder, men naturligvis er der meget lidt Medlidenhed med Forrædere. Over for Mindretallet er det ikke Blodtørst, der behersker den sønderjyske Befolkning, men det er Viljen til, at en ny nazistisk Forgiftning af Livet mellem Grænsfolkene ikke maa finde Sted. Den Bitterhed, der er opstaaet, er ogsaa forstaaelig — blot det, at i talrige sønderjyske Byer er det saadan, at den flotteste Bygning, der findes, det er den tyske Skole, og man ved, at netop dér foregik der en Udklækning af nazistiske Tendenser.

Paa denne Baggrund maa man betragte hele Mindretalslovgivningen, ogsaa Lovgivningen om Skolerne. Man maa forstaa denne Baggrund. Man maa naturligvis høre paa den sønderjyske Befolkning, men vi maa mere end det. Vor Politik i Grænslandet maa gaa ud paa at faa skabt Ro, og vi faar ikke skabt Ro, medmindre vi fører en Politik, der virkelig er i Overensstemmelse med en næsten fuldstændig enstemmig Folken mening i disse Egne. Og det Krav, som er næsten enstemmigt hos den sønderjyske Befolkning, om, at man ikke vil være med til at nære en tysk Nazisme paa ny, er baade en retfærdig og en rimelig Aspiration.

Det er vel ogsaa et fornuftigt Grundlag at bygge paa, men naar Mindretalsproblemet stiller sig saa meget anderledes efter denne Krig end efter forrige Krig, saa er det, fordi hele Spørgsmaalet vanskeligt kan udskilles fra Spørgsmaalet om Kampen mod Nazismen og dens Rester. Jeg er derfor glad ved at se, at netop dette fremhæves i Flertallets Forslag i Kommissionsbetænkningen, idet det fremhæves, at vi, som Medlem af De Forende Nationer, er pligtige til at overvaage, at ingen Rest af Nazismen kan finde Virkeomraade i vort Land. Jeg ser yderligere saadan paa det, at det ikke